

Klagande

NN

Det överklagade beslutet

Centrala studiestödsnämndens
(CSN) beslut den 2 juni 2023

Saken

Betalningsmottagare av studiehjälp

Överklagandenämndens beslut

Överklagandenämnden avslår överklagandet.

Överklagandenämndens beslut får enligt 6 kap. 11 § tredje stycket studiestödslagen inte överklagas.

Ärendet

Socialtjänsten i AA kommun begärde hos CSN att studiebidraget för BB skulle betalas ut till ett nätverkshem. Med ansökan bifogades placeringsbeslut.

CSN beslutade att kommande utbetalningar av studiehjälp för BB ska betalas ut till CC, där BB har en tillfällig nätverksplacering.

NN överklagade beslutet och anförde följande. Hon är BBs mamma och har rätt att välja vem BBs studiehjälp ska betalas ut till. Hon vill inte att den betalas ut till främlingar.

CSN överlämnade överklagandet och handlingarna i ärendet samt upplyste om att myndigheten inte funnit skäl att ändra det överklagade beslutet.

Därefter har CSN:s rättsavdelning uppgett bland annat följande i yttrande. I många fall har CSN att pröva frågor där en socialnämnd ansökt om att betalningsmottagaransvaret ska flyttas från en vårdnadshavare till ett familjehem eller till socialnämnden själv. Överklagandenämnden för studiestöd har i ett stort antal ärenden uttalat att utbetalning till ett familjehem framstår som en naturlig åtgärd om den studerande stadigvarande vistas i familjehemmet. Vid bedömningen av om det finns särskilda skäl för att ändra betalningsmottagare från en vårdnadshavare till ett familjehem är vårdnadshavarnas inställning dock av stor betydelse. Vanligtvis talar tillfälliga och kortare placeringar emot en ändring av betalningsmottagare. Av CSN:s praxis framgår dock att om en socialförvaltning meddelar att en tillfällig placering i ett jourhem kommer att övergå till att bli en placering i ett stadigvarande

familjehem (i samma hem) kan det finnas särskilda skäl att registrera det nuvarande hemmet som betalningsmottagare. Det är då visat att den studerandes placering i hemmet kommer att bli stadigvarande och därmed inte längre är tillfällig. CSN behöver då inte invänta det nya placeringsbeslutet för att ändra betalningsmottagare.

I det aktuella ärendet

Innan CSN beslutade att det nuvarande nätverkshemmet skulle registreras som betalningsmottagare gjordes en kommunikering med mamman. Något svar på kommunikeringen kom aldrig in till CSN. Genom överklagandet får förstås att mamman nu motsätter sig att nätverkshemmet ska ta emot utbetalningarna av studiehjälpen. Trots att mamman motsätter sig nätverkshemmet som betalningsmottagare är CSN:s bedömning att det sammantaget finns särskilda skäl att betala ut studiehjälpen till nätverkshemmet. Genom uppgifter från socialtjänsten i AA framkommer att den tillfälliga placeringen i nätverkshemmet kommer att övergå till att bli en stadigvarande placering i familjehem (i samma hem). Liksom den praxis som idag gäller för studerande i jourhem, där placeringen övergår till att bli stadigvarande familjehem, får det anses vara visat att BBs placering i nätverkshemmet inte längre kommer att vara tillfällig. Uppgifterna från socialtjänsten visar även på en relationsstörning mellan BB och hennes mamma, där socialtjänstens bedömning därför är att studiebidraget omgående bör tas emot av nätverkshemmet. Mot bakgrund av ovanstående är CSN:s inställning att överklagandet avslås.

NN har beretts tillfälle att lämna synpunkter på CSN:s yttrande och har bland annat uppgett att när hon fick studiebidraget skickade hon pengarna till sin dotter.

Författningsbestämmelser

Av 2 kap. 2 § studiestödslagen (1999:1395) framgår att studiehjälp lämnas till studerande.

Av 2 kap. 33 § studiestödsförordningen (2000:655) framgår att studiehjälp som huvudregel ska betalas ut till den studerandes vårdnadshavare eller, om den studerande är myndig, till honom eller henne själv. Om det finns särskilda skäl, kan studiehjälp för en omyndig studerande – enligt samma bestämmelse – betalas ut till en socialnämnd eller någon annan för att användas till den omyndiges utbildning och uppehälle.

Överklagandenämndens bedömning

Studiehjälp för en omyndig elev kan betalas ut till en socialnämnd eller någon annan för att användas till den omyndiges utbildning och uppehälle i stället för till föräldrar eller någon vårdnadshavare om det finns särskilda skäl.

Av utredningen i ärendet framgår BB är tillfälligt placerad i ett nätverkshem. Överklagandenämnden konstaterar att ett nätverkshem är en form av familjehem.

Överklagandenämnden i ett vägledande avgörande (ärende 2006-02571) uttalat att utbetalning till ett familjehem framstår som en i många fall naturlig åtgärd när den unge stadigvarande vistas i familjehemmet. I aktuellt ärende saknas det, enligt Överklagandenämndens mening, anledning att ifrågasätta CSN:s uppgifter om att avsikten är att placeringen i nätverkshemmet ska övergå till att vara stadigvarande. Sammantaget bedömer Överklagandenämnden bedömer att det har framkommit sådana särskilda skäl som krävs för att studiehjälp för BB ska betalas ut till nätverkshemmet. Överklagandet ska därför avslås.

Robert Dalman

Ulrica Åsberg

Beslut har fattats av Eva Gullfeldt, ordförande, Robert Dalman, myndighetschef, samt ledamöterna Olof Edling, Staffan Ingmanson, Gunilla Lavås, Helena Söderberg och Jenny Twana.

Föredragande: Ulrica Åsberg

Kopia till CSN och CSN:s rättsavdelning